

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4/2568

คำวินิจฉัยที่ 4/2568 ศาลปกครองอุบลราชธานี ศาลผู้ส่งความเห็นศาลจังหวัดกันทรลักษณ์ ศาลผู้รับความเห็นนางสาว พ.ผู้ฟ้องคดีนายอำเภอเบญจลักษ์ ที่ 1 กับพวกรวม 3 คนผู้ถูกฟ้องคดี

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้ ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินมีโฉนด ยื่นฟ้องนายอำเภอเบญจลักษ์ ที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ที่ 2 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ที่ 3 ผู้ถูกฟ้องคดี กรณีผู้ฟ้องคดีขอรังวัดสอบเขตที่ดิน ช่างรังวัดได้ถือหลักฐานแผนที่และหลักเขตเดิมเป็นหลัก แต่ผู้รับมอบอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่ 2 ไม่ลงลายมือชื่อรับรองแนวเขตที่ดินและคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดิน โดยอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีนำชี้แนวเขตที่ดินรุกล้ำห้วยธารนั้ง ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่ 2 ถอนการคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีและลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินตามที่ได้รังวัด ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จ่ายเงินค่ารังวัดสอบเขตที่ดินพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี กับให้ตรวจสอบการดำเนินงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การว่า ที่ดินบริเวณที่พิพาทเป็นส่วนหนึ่งของถนนสาธารณะ ซึ่งเดิมเป็นคลองห้วยธารนั้ง จึงมีอำนาจหน้าที่คุ้มครองป้องกันและดูแลรักษาที่ดินพิพาทได้ตามกฎหมาย ไม่เป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า ประเด็นข้อพิพาทเป็นการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลปกครองอุบลราชธานีเห็นว่า มูลคดีตามคำฟ้องเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีความประสงค์ให้ศาลสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามงดเว้นการยืนยันหรือการรับรองสถานะของที่ดินบริเวณพิพาทว่าเป็นที่สาธารณะ กรณีจึงเป็นข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือการดำเนินกิจการทางปกครองซึ่งถือเป็นประเด็นพิพาทหลักแห่งคดี คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

คำพิพากษา

พ.ศ. 2542 อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลจังหวัดกันทรลักษณ์เห็นว่า การที่จะดำเนินการตามคำขอบังคับของผู้ฟ้องคดีได้นั้น ศาลจะต้องพิจารณาเสียก่อนว่า ที่ดินส่วนที่พิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเอกชนหรือเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้นายอำเภอเบญจลักษ์ ที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ที่ 2 และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองงูเหลือม ที่ 3 ผู้ถูกฟ้องคดีจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามบทนิยามในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. 2553 ได้คัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีเพื่อป้องกันมิให้มีการรังวัด

สอบเขตที่ดินรูก้าที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน เป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไปที่ใช้สิทธิในฐานะผู้ดูแลรักษาที่ดินข้างเคียงคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินเพื่อป้องกันมิให้มีการรังวัดรูก้าเข้าไปในที่ดินสาธารณะ การคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้จึงไม่มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นคดีพิพาทตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ทั้งเมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดี โดยมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่ 2 ถอนคำคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และที่ 2 ไม่ลงลายมือชื่อรับรองแนวเขตที่ดินและคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินโดยอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีนำชี้แนวเขตที่ดินรูก้าถนนสาธารณะอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินอันเป็นทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4/2568>